

Η λαχτάρα της θεραπείας και το αθόρυβον της μετανοίας της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας.

Γερόντισσα Παρακλήτη, Δρ. Θεολογίας, Ιερά Σκήτη Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής Λητής.

Οι Κυριακές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής κλείνουν με το βίο και το υπόδειγμα της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, αλλά και με μία ευαγγελική περικοπή που μιλάει ο Χριστός για την ταπείνωση και τη διακονία: Ο πρώτος είναι αυτός που υπηρετεί και διακονεί τους άλλους. Κλείνει ο κύκλος των Κυριακῶν της νηστείας με τη μετάνοια και την ταπείνωση, όπως ακριβῶς ἀνοίξε και το Τριῶδιο με την ταπείνωση του τελῶνη και την μετάνοια του ασώτου γιού. Αὐτός είναι ο κύκλος της ζωῆς του χριστιανού. Με αυτές τις αρετές ζούμε και ακολουθούμε τη οδὸ του σταυροῦ για το Πάσχα μας. Και γιατί το κάνουμε; Από αγάπη! Και πῶς ακολουθούμε αὐτήν την οδὸ; Με ελευθερία, με ευθύνη και ευγνωμοσύνη προς την θυσιαστικὴ αγάπη του Θεοῦ για μας.

Ἡ αγία ἐκκλησία μας διδάσκει σήμερα ὅτι ἡ μετάνοια εἶναι κορυφή και το νόημα της ασκήσεως. Εἶναι τέλος και ἀρχή μαζί.

Ὅ,τι κάναμε τόσες εβδομάδες ἦταν ἀγῶνας κάθαρσης. Ἦταν μία προσπάθεια δική μας για να δείξουμε την ἐπιθυμία μας για την ἀλλαγὴ μας. Ὅμως εἶναι και ἄλλη μία ευκαιρία, για ὅσους ἀπό μας που δεν ἔχουμε μετανιώσει ἢ δεν ἔχουμε ζήσει ἀκόμα τίποτα, ἢ ἀπέτυχε ἡ προσπάθειά μας ἢ δεν ἔχουμε παρατηρήσει ὅτι χρειαζόμαστε μετάνοια, ἢ δεν ἔχουμε

ελπίδα και πίστη στην συγχώρεσή μας ή εμπιστοσύνη στην αγάπη του Θεού, σήμερα είναι ευκαιρία.

Μπορούμε να πάρουμε αποφάσεις σήμερα, την απόφαση να θέλουμε να πάμε με τον Χριστό στο Γολγοθά. Να κάνουμε και εμείς αυτό το σημαντικό ταξίδι. Για το αληθινό μας πέρασμα, το αληθινό μας Πάσχα. Αυτό μας λέει σήμερα η οσία Μαρία: Έχετε ακόμα χρόνο!

Να την έχουμε την οσία Μαρία ως ένα ζωντανό αληθινό υπόδειγμα για την μετάνοια και για την αγάπη του Θεού προς τον πλάσμα του. Μιλάμε εδώ για μετάνοια, όμως η αιτία της μετάνοιάς της, ήταν η αγάπη του Θεού και η ευσπλαχνία του. Η μετάνοια είναι μία απόφαση να διαλέξουμε τον Χριστό, το θέλημά του και την οδό του.

Και αυτό έκανε η αγία Μαρία, έζησε 47 χρόνια στην έρημο περίμενε να συναντήσει τον Αββά Ζωσιμά. Περίμενε 47 χρόνια για να ζήσει το τελευταίο της Πάσχα. Ξέρουμε την ιστορία της. Όταν τον συνάντησε την πρώτη φορά, πριν φύγει του ζήτησε να έρθει ξανά την επόμενη χρονιά για να την μεταλάβει. Όντως εκείνος ήλθε τη Μεγάλη Πέμπτη, και εκείνη παρέδωσε την ψυχή της την ίδια ημέρα, μία ώρα μετά την αναχώρηση του Αββά Ζωσιμά. Ήταν το τελευταίο της Πάσχα.

Και σήμερα θα ήταν ίσως χρήσιμο να σκεφτούμε αν αυτό είναι το τελευταίο μας Πάσχα! Θα άλλαζε με αυτήν την σκέψη άραγε κάτι στον αγώνα μας;

«Η μονολόγιστος ευχή» Πυρογραφία, Ι. Σκήτη Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής, Λητή Θεσσαλονίκης.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της μετάνοιας της οσίας Μαρίας;

1. Δεν έμεινε σε καταθλιπτική ή ενοχική κατάσταση ή επιφανειακή μεταμέλεια. Είχε την ανδρεία της ευθύνης, της υπευθυνότητας και αποφάσισε να μετανιώσει, να αλλάξει και να σωθεί.

Οπότε η μετάνοια είναι αλλαγή, αλλοίωση και ευθύνη. Αυτή ήταν η μετάνοιά της με συνείδηση και όχι ενοχή ή τύψη. Ενοχή πάνω στο τι πρέπει και δεν πρέπει! Εμείς θέλουμε συνείδηση ζωντανή με αγάπη και από την αγάπη να οδηγηθούμε στην μετάνοια. Η μετάνοια πρέπει να είναι εν-συνείδητη. Τι σημαίνει εν-συνείδητη; Να στραφώ προς τα μέσα μου, να ξέρω τι μου συμβαίνει συνειδητά, να δώσω λίγο χρόνο σε μένα. Ζούμε στο τρέξιμο και στην τρέλα της καθημερινής ζωής χωρίς επαφή με μας. Εν-συνείδητη μετάνοια είναι εγρήγορση και αναγνώριση τι γίνεται μέσα μου και τι θέλω στην ζωή μου.

Η αλλαγή ξεκινάει από την αυτό-αποδοχή που στην ουσία είναι ταπείνωση. Τι θα πει αυτό-αποδοχή; Δεν σημαίνεισυμφωνία με τις αμαρτίες μου! Σημαίνει πραγματική αυτογνωσία.

Να με βλέπω στον καθρέφτη, να δεχτώ αυτό που έχω, μερικές φορές μας ενοχλεί ένα σπυράκι, ή στο δέρμα μας στις ρυτίδες ή τα μαλλιά μας που έχουν ασπρίσει και δυσκολευόμαστε να αποδεχθούμε την φυσική φθορά ή αλλαγή. Γιατί όντως δεν είναι εύκολο πράγμα η αποδοχή, είναι εύκολη λέξη να την πούμε όμως δεν είναι εύκολη πράξη. Είναι ένα είδος μαρτυρίου.

Η ενοχή ή η μεταμέλεια, είναι να μένουμε στην αίσθηση ή στο συναίσθημα της ενοχής ή της ντροπής. Είναι να παραμείνουμε στο «πώς το έκανα;», δεν με πιστεύω, πώς θα το πω στον πάτερ, αυτό που έκανα δεν ταιριάζει με την εικόνα που έχω για τον εαυτό μου... Άραγε έχουμε αληθινή εικόνα για μας; Μας γνωρίζουμε καλά; Και πολλά «πώς». Και αυτά τα «πώς», πολλές φορές μας απομακρύνουν από την πραγματική μετάνοια και αλλαγή και χάνουμε το θάρρος μας. Πόσοι από μας λέμε αυτό; δεν μπορώ να συγχωρέσω τον εαυτό μου παρά το ότι με συγχώρησε ο Θεός. Αυτό δεν είναι μετάνοια.

Και εμείς αν ζούμε σε μία αμαρτία, ένα πάθος, μία κατάσταση, χρειαζόμαστε αναγνώριση, αποδοχή της καταστάσεως και του εαυτού μας και μετά απόφαση της επιλογής.

Και τι σημαίνει η λέξη αμαρτία; Αναρωτιόμαστε: να φάμε κρέας ή να μην φάμε στη νηστεία; Να τηρήσουμε τους κανόνες και νόμους; Ή να ζήσουμε με τον Θεό και στην ευλογία του μέσω της ευλογίας του πνευματικού και της εκκλησίας; Αμαρτία είναι ό,τι μας απομακρύνει από τον Θεό, αυτό που μας χωρίζει από τη οδό Του. Βαδίζω σε άλλο δρόμο, όχι δικό του. Όταν αγαπάμε κάποιον θέλουμε να το δείξουμε πρώτα με τις πράξεις μας, όχι επειδή μας το επιβάλλουν κάποιοι κανόνες.

Αυτό έζησε η οσία Μαρία πήρε την ριζική απόφαση, γιατί στην ουσία έψαχνε αγάπη και έρωτα σε λάθος δρόμο. Έδωσε όλο τον εαυτό της στην αμαρτία, όμως μετά έδωσε και όλο τον εαυτό της στην μετάνοια. Και εμείς πολλές φορές θέλουμε να αγαπάμε ή αγαπιόμαστε με λάθος δρόμο, τρόπο και επιλογή. Ή να βρισκόμαστε και εμείς χρόνια σε μία αμαρτία ή κατάσταση. Σήμερα είναι μία κλήση για όλους μας για να πάρουμε απόφαση να προβληματιστούμε, να σκεφτούμε πώς θα απαλλαχτούμε από κάτι που μας βασανίζει.

2. Η λαχτάρα της για την θεραπεία της. Όπως λέμε, η πληγή αν κλείσει θα αφήσει το σημάδι. Αυτό το σημάδι να το δούμε λίγο θετικά και ελπιδοφόρα, το σημάδι είναι σαν πρόσκληση για να μην ξεχαστούμε ότι είμαστε άνθρωποι, αδύναμοι χωρίς τη χάρη. Μόνο με την βοήθεια της Χάρης μπορούμε να τα κατορθώσουμε όλα. Αυτό λέει ο απόστολος Παύλος «πάντα ισχύω έν τῷ ένδυναμοῦντί με Χριστῷ» (Φιλ. 4, 13). Τα μπορώ όλα με τον Χριστό.

Το σημάδι μας βοηθάει να θυμηθούμε την αγάπη του Θεού, την συγχώρησή του. Όχι να μείνουμε στις ενοχές και στο παρελθόν. Να δοξάσουμε τον Θεό πώς μας θεράπευσε, πώς μας έσωσε. Και αυτό μας δίνει δύναμη και κουράγιο για να συνεχίσουμε.

Στον διάλογο της οσίας Μαρίας με τον Αββά Ζωσιμά, την ρωτάει, πώς άντεχες; Πώς δεν σου ερχόντουσαν πάλι οι πειρασμοί. Του απήντησε, πώς να μην ερχόντουσαν οι πειρασμοί και οι παλιές αμαρτίες; Τα σημάδια από τα παλιά τραύματα; Απλώς δεν ξεχνούσα ποτέ την στιγμή που δεν

μπορούσα να μπω στο ναό να προσκυνήσω τον Τίμιο Σταυρό, δεν ξεχνούσα ποτέ και την αγάπη της Παναγίας την πρόσκλησή της και την φωνή της για να με οδηγήσει στην μετάνοια στην έρημο.

Οπότε η οσία Μαρία κρατούσε μέσα της την στιγμή της θεραπείας της ως ευγνωμοσύνη για να προχωρήσει μπροστά, να μείνει υγιής. Όπως όταν και εμείς κάνουμε εγχείρηση, ζούμε μετά την εγχείρηση και όχι στην προ αυτής κατάσταση. Θυμόμαστε τους πόνους, αλλά λέμε: «Δόξα τω Θεώ, λυτρώθηκα!». Δεν μένουμε στο «αχ πώς ήταν! Πώς πονούσα! Και, Πώς περνούσα!», μόνο. Όταν θεραπεύεται το τραύμα κρατάμε τη σοφία και το νόημα από το μεγάλο πόνο.

3. Η Μετάνοιά της ήταν αθόρυβη. Γιατί η μετάνοια είναι αθόρυβη οδός για την εσωτερική μας ανάσταση, είναι μία αθόρυβη απόλυτα εσωτερική πνευματική εργασία. Αυτό το αθόρυβο θα το δούμε ότι χαρακτηρίζει την οδό των παθών του Χριστού μέχρι την Ανάστασή του. Είναι το αθόρυβο του Εσταυρωμένου, της Παναγίας, των μυροφόρων, του ευγνώμωνος Ληστή και του ευαγγελιστή Ιωάννη. Το αντίθετο από τον θόρυβο του όχλου, «ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν». Ο θόρυβος της Παναγίας ήταν οι ανεκλάλητοι στεναγμοί της καρδιάς της. Ήταν τα δάκρυά της. Όπως ήταν οι στεναγμοί της μετάνοιας της αγίας Μαρίας στην έρημο. Ποιος τους άκουσε; Ας έχουμε τέτοιο θόρυβο και εμείς την Μεγάλη Εβδομάδα με αθόρυβη μετάνοια ουσιαστική στη ζωή μας.

Η αθόρυβη μετάνοια, είναι σαν τους σπόρους που φυτεύουμε, πεθαίνουν στο χώμα, αθόρυβα, σαν να μην υπάρχει ζωή, αλλά η ζωή έρχεται, η ανθισμένη ζωή και η καρποφόρα ζωή έρχεται δηλ. έρχεται η Ανάσταση.

Ο θόρυβος του όχλου ήταν φωνές με άγνοια, όχι με αυτογνωσία. Αυτός που εργάζεται πνευματικά εσωτερικά αθόρυβα έχει βαθιά ουσία στη ζωή του.

Έτσι και με μας αν το αποφασίσουμε, ας μετανιώσουμε αθόρυβα, να βάλουμε τέλος σε μία συνήθεια, σε ένα πάθος, σε έναν παλιό μας εαυτό. Και στον αγώνα της απόφασης της αλλαγής χρειαζόμαστε υποστήριξη. Δεν μπορούμε μόνοι μας, χρειαζόμαστε την βοήθεια. Για αυτό ερχόμαστε στα μυστήρια, αναζητούμε πνευματική καθοδήγηση και πηγαίνουμε σε ειδικούς όταν χρειάζεται.

Πώς θα μπορέσουμε να ζήσουμε τελικά αυτό το Πάσχα σαν να είναι το τελευταίο;

Πρακτικά αν δεν νηστέψαμε και μας επιτρέπει η υγεία μας, ας νηστέψουμε από σήμερα. Αν κάτι δεν το πήραμε απόφαση, ας πάρουμε απόφαση σήμερα.

Ζήσαμε δύσκολες συνθήκες στο Κορονοϊό. Στερηθήκαμε το Πάσχα. Καλό μας κάνει να το θυμηθούμε. Για να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια ώστε να το ζήσουμε και μην γίνει ο εαυτός μας ένας άλλος Κορονοϊός που θα μας στερήσει να ζήσουμε τη Ανάσταση.

Δεν θυμόμαστε τις αμαρτίες ή τις δυσκολίες για να μείνουμε στο, πώς το έκανα και πώς ζήσαμε εκείνο και το άλλο, όπως αναφέραμε πιο πριν, αλλά για να δοξάσουμε τον Θεό για την σωτηρία και την αγάπη του. Αυτό ήταν το Πάσχα των Εβραίων. Να θυμηθούν πώς τους έσωσε ο Θεός από το Φαραώ.

Ό,τι βρίσκεται στο παρελθόν είναι ευκαιρία για θεραπεία, για δοξολογία και ανάσταση. Έτσι θα είμαστε τέκνα του φωτός και της Αναστάσεως.

Ο Χριστός δεν δημιούργησε ποτέ ενοχές στους μαθητές του. Ούτε είπε στον Πέτρο όταν του αρνήθηκε: «...είδες σου είπα θα με αρνηθείς!», τον ρώτησε μετά την Ανάσταση: «...με αγαπάς;». Ούτε στον Θωμά: «...με αμφισβήτησες; Δεν με αγαπάς; Δεν με πιστεύεις.» Αλλά του είπε: «Έλα να με ψηλαφήσεις! έλα τι χρειάζεσαι για να ησυχάσεις από τις αμφισβητήσεις σου;!». Δεν είχε τις δικές μας ανασφάλειες ο Χριστός για να καλλιεργήσει ενοχές στις ψυχές των άλλων. Εμείς αυτό το κάνουμε πολλές φορές με τους ανθρώπους μας και ιδιαίτερα με τα παιδιά μας.

Ούτε και η Παναγία είπε κάτι τέτοιο στην οσία Μαρία. Απλώς την προσκάλεσε να πάει στην έρημο, στην αυτογνωσία και στην επιλογή της αληθινής αγάπης.

Ζούμε με την γλώσσα του «δεν». Όχι με την γλώσσα της ευγνωμοσύνης και της θετικής πνευματικής ενθάρρυνσης. Πόσες φορές δεν το

λέμε αυτό;! «Δεν ντρέπεσαι;! Δεν το κατάλαβες;! Δεν μπορείς;! Δεν αλλάζεις ποτέ!» Με ένα βλέμμα, δημιουργούμε ενοχή ή μετάνοια στην καρδιά του άλλου. Το βλέμμα του Χριστού οδήγησε τον Πέτρο στη μετάνοια ώστε να κλάψει πικρώς. Όπως η φωνή της Παναγίας στην οσία Μαρία, την οδήγησε στην μετάνοια.

Κλείνουμε με τους λόγους του Αγίου Ιωάννη της Κλίμακος για την μετάνοια.

Ο άγιος λέει πολλά, επιλέξαμε μερικούς ορισμούς: Μετάνοια σημαίνει συμφωνία με τον Θεό για νέα ζωή. Μετάνοια σημαίνει σκέψη αυτοκατακρίσεως. Μετάνοια σημαίνει μέριμνα για την σωτηρία της ψυχής μας.

Η συμφωνία με τον Θεό είναι συμφωνία και με τον εαυτό μας. Όταν εμείς δεν έχουμε συμφωνία, βρισκόμαστε συνεχώς σε συγκρούσεις και αυτό θα μας φέρει άγχος.

Είναι η αυτοκατάκριση το να έχουμε ορθή και ειλικρινή κρίση. Αυτό μας λείπει πολλές φορές και μεγαλώνουμε τα παιδιά έτσι που να μην μαθαίνουν να έχουν κρίση και μετά δυσκολεύονται να πάρουν τις αποφάσεις στα μικρά και μεγάλα ζητήματα της ζωής τους.

Μετάνοια σημαίνει μέριμνα για την σωτηρία της ψυχής: εδώ μας λέει ο άγιος ποια είναι η προτεραιότητα στη ζωή μας και η πραγματική μέριμνά μας.

Σε αυτό μας καλεί η οσία Μαρία, να ξέρουμε τι είναι το πρώτο που έχει σημασία για μας. Ας το ψάξουμε και το αποφασίσουμε σήμερα για να βγούμε και εμείς από την δική μας Αίγυπτο να ακολουθούμε τον νέο Μωυσή στη οδό του Γολγοθά προσμένοντας την Ανάσταση μας. Αμήν.

Καλή Ανάσταση!

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>